

Ο Αντόνιο Γκουτέρες προτείνει την παράταση της θητείας της ειρηνευτικής δύναμης στην Κύπρο

/ [Επικαιρότητα](#)

“Χαιρετίζω τη δέσμευση που ανέλαβαν οι δύο Κύπριοι ηγέτες στις 15 Οκτωβρίου να διερευνήσουν τη δυνατότητα ανοίγματος νέων σημείων διέλευσης”, αναφέρει ο ο Γενικός Γραμματέας του ΟΗΕ Αντόνιο Γκουτέρες.

Την παράταση της θητείας της ΟΥΝΦΙΚΥΠ έως τις 31 Ιανουαρίου 2026 ζητεί ο κ. Γκουτέρες στην έκθεσή του για την ΟΥΝΦΙΚΥΠ και ζητεί διεθνή υποστήριξη για τις ειρηνευτικές πρωτοβουλίες.

“Χαιρετίζω τη δέσμευση που ανέλαβαν οι δύο Κύπριοι ηγέτες στις 15 Οκτωβρίου να διερευνήσουν τη δυνατότητα ανοίγματος νέων σημείων διέλευσης, η οποία οδήγησε τις δύο πλευρές να συζητήσουν το συγκεκριμένο θέμα υπό την αιγίδα του Ειδικού μου Αντιπροσώπου. Το 2024 σηματοδότησε αρκετές ατυχείς επετείους στο νησί, μεταξύ άλλων και κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου αναφοράς. Λυπάμαι που, κατά την υπενθύμιση της τραγικής ιστορίας του νησιού, τα διχαστικά αφηγήματα στο νησί ήταν πιο δυνατά από τις φωνές ειρήνης

“, αναφέρει ο Γεν. Γραμματέας.

Ο Γενικός Γραμματέας καλεί και τις δύο πλευρές να σταματήσουν τις παραβιάσεις, ζητεί να απομακρυνθούν τα μη εξουσιοδοτημένα συστήματα παρακολούθησης, χαιρετίζει την ένταξη των αιτούντων άσυλο στις διαδικασίες υποδοχής και εκφράζει τη λύπη του για “τις συνεχιζόμενες επαναπροωθήσεις”.

Όσον αφορά τα Βαρώσια ο Γεν. Γραμματέας εκφράζει την ανησυχία του για την έλλειψη προόδου στην αναστροφή των εξελίξεων στην περικλειστη περιοχή.

“Έχω επανειλημμένα τονίσει τη σημασία της αποχής των μερών από μονομερείς ενέργειες που θα μπορούσαν να αυξήσουν τις εντάσεις και να θέσουν σε κίνδυνο την επιστροφή στις συνομιλίες, καλώντας παράλληλα όλα τα μέρη να συμμετάσχουν σε διάλογο για την επίλυση των διαφορών τους” αναφέρει ο Γεν. Γραμματέας.

Ο κ. Γκουτέρες καταδικάζει τους περιορισμούς στην πρόσβαση της ΟΥΝΦΙΚΥΠ, ιδίως στο κοιμητήριο Waynes Keep, τη συμμετοχή των νέων και της κοινωνίας των πολιτών, υπογραμμίζοντας την ανάγκη πολιτικής στήριξης για ένα βιώσιμο αποτέλεσμα, ενώ ζήτησε αύξηση του διακοινοτικού εμπορίου και πολιτιστικών ανταλλαγών για την ενίσχυση της εμπιστοσύνης.

Αναλυτικότερα σύμφωνα με στοιχεία από την έκθεση:

Στην έκθεση αναφέρεται ότι “οι στρατιωτικές παραβιάσεις και από τις δύο πλευρές συνεχίστηκαν, με την εγκατάσταση μη εξουσιοδοτημένων συστημάτων παρακολούθησης στη νεκρή ζώνη και με τακτικές παρεμβάσεις από τις αστυνομικές αρχές”. Ο Γενικός Γραμματέας αναφέρει ότι “παρά τις προκλήσεις αυτές, διοργάνωσε άτυπη συνάντηση τον Οκτώβριο του 2024, ενθαρρύνοντας τους ηγέτες των δύο πλευρών να συζητήσουν το άνοιγμα νέων σημείων διέλευσης”.

Επιπλέον, 142 αιτούντες άσυλο, συμπεριλαμβανομένων 35 παιδιών, παρέμειναν αποκλεισμένοι στη νεκρή ζώνη λόγω “επαναπροωθήσεων από την Κυπριακή Δημοκρατία”, με αποτέλεσμα την παροχή επείγουσας ανθρωπιστικής βοήθειας σε συντονισμό με την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες (UNHCR). Μέχρι τον Νοέμβριο, όλοι οι αιτούντες άσυλο μεταφέρθηκαν σε κέντρα υποδοχής.

Οι προσπάθειες μεσολάβησης για την αποκλιμάκωση των εντάσεων παρέμειναν συνεχείς, ιδιαίτερα στην περιοχή της Πύλας, όπου σημειώθηκαν καθημερινές εισβολές από την τουρκοκυπριακή αστυνομία. Παρόλο που υπήρξε συμφωνία για βελτίωση ρυθμίσεων, δεν εφαρμόστηκε.

Στοιχεία Έκθεσης:

Στρατιωτικές Παραβιάσεις: Καταγράφηκαν 227 παραβιάσεις (118 από τις τουρκικές δυνάμεις και 109 από την Εθνική Φρουρά), με έμφαση σε μη εξουσιοδοτημένα στρατιωτικά συστήματα.

Συστήματα Παρακολούθησης: Και οι δύο πλευρές ενίσχυσαν τα συστήματα παρακολούθησης με στρατιωτικά μέσα, με την Κυπριακή Δημοκρατία να εγκαθιστά 31 πύργους παρακολούθησης και τις τουρκικές δυνάμεις να προσθέτουν 49.

Οι δύο πλευρές, αναφέρεται, προχώρησαν σε τακτικές προωθήσεις εντός της νεκρής ζώνης. Ένα σημαντικό περιστατικό σημειώθηκε όταν 30 Τούρκοι στρατιώτες πλησίασαν ένα προσωρινό καταυλισμό αιτούντων άσυλο, αλλά αποσύρθηκαν μετά από παρέμβαση της ΟΥΝΦΙΚΥΠ.

Βαρώσια

Σύμφωνα με τον Γεν. Γραμματέα δεν υπήρξαν βήματα για την αναστροφή του μερικού ανοίγματος της περικλειστης πόλης των Βαρωσίων. Η ΟΥΝΦΙΚΥΠ παρατήρησε την εγκατάσταση νέων καμερών παρακολούθησης, ενώ συνεχίζονται οι εργασίες υποδομής. Η πρόσβαση της ΟΥΝΦΙΚΥΠ στην περιοχή παραμένει περιορισμένη.

“Στα Βαρώσια, δεν ελήφθησαν μέτρα για να αντιμετωπιστεί η έκκληση του Συμβουλίου Ασφαλείας με την απόφαση 2373 (2024) για την άμεση αντιστροφή των ενεργειών που έγιναν από τον Οκτώβριο του 2020. Η ΟΥΝΦΙΚΥΠ δεν παρατήρησε καμία σημαντική αλλαγή στο 3,5% της περιοχής των Βαρωσίων για το οποίο ανακοινώθηκε τον Ιούλιο του 2021 ότι το στρατιωτικό καθεστώς είχε αρθεί στο πλαίσιο της προετοιμασίας για την ανοικοδόμηση ωστόσο, η αποστολή έχει περιορισμένη πρόσβαση στην περιοχή αυτή. Κατά την περίοδο αναφοράς, η ΟΥΝΦΙΚΥΠ παρατήρησε την εγκατάσταση 8 νέων καμερών στα Βαρώσια, παράλληλα με έναν επιπλέον πύργο επιτήρησης, για τον οποίο έκανε αναφορά διαμαρτυρίας. Δεν παρατηρήθηκε καμία αλλαγή στο σύστημα τάφρων και αναχώματος που είχε αναφερθεί προηγουμένως και το οποίο εγκατέστησαν οι τουρκικές δυνάμεις νότια του δομημένου τμήματος των Βαρωσίων και εκτείνεται

σχεδόν 4 χλμ. κατά μήκος της βόρειας γραμμής κατάπαυσης του πυρός. Λόγω της εγγύτητάς του στη νεκρή ζώνη, αυτό παραμένει στρατιωτική παραβίαση. Η ΟΥΝΦΙΚΥΠ παρατήρησε επίσης και πάλι την επανειλημμένη χρήση εμπορικών υπερπτήσεων με μη επανδρωμένα αεροσκάφη. Η πρόσβαση σε ολόκληρη την περιοχή των Βαρωσίων από τις περιπολίες της ΟΥΝΦΙΚΥΠ παραμένει σημαντικά περιορισμένη από το 1974” αναφέρεται στην έκθεση.

Στροβίλια

Η ελευθερία κίνησης της ΟΥΝΦΙΚΥΠ στα Στροβίλια παραμένει περιορισμένη, με τις τουρκοκυπριακές δυνάμεις να διατηρούν υπεράριθμα σημεία ελέγχου.

Επιτροπή για τους Αγνοούμενους

Η Επιτροπή για τους Αγνοούμενους εκταφίασε τα λείψανα τεσσάρων ατόμων κατά την περίοδο αναφοράς και επτά ομάδες Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων επιστημόνων πραγματοποίησαν ανασκαφές σε όλο το νησί κατά την περίοδο αναφοράς. Από το 2006, έχουν ανακτηθεί 1.689 λείψανα, εκ των οποίων 1.051 έχουν ταυτοποιηθεί και παραδοθεί στις οικογένειες.

Νάρκες

Δεν σημειώθηκε πρόοδος στην απομάκρυνση των ναρκοπεδίων στη νεκρή ζώνη, αν και συνεχίζονται οι συζητήσεις για τη δημιουργία μιας αποναρκοθετημένης Κύπρου.

Τουρκοκυπριακή Αστυνομία: Στην έκθεση αναφέρεται ότι σημειώθηκαν 1.245 εισβολές στην περιοχή της Πύλας.

Διαμάχες για Καλλιέργειες: Οι γεωργικές δραστηριότητες κοντά στη βόρεια γραμμή κατάπαυσης του πυρός προκάλεσαν συγκρούσεις μεταξύ Ελληνοκυπρίων αγροτών και τουρκικών δυνάμεων.

Παραβιάσεις Κυνηγιού: Καταγράφηκαν 43 περιστατικά κυνηγών που εισήλθαν στη νεκρή ζώνη, αν και υπήρξε μικρή μείωση σε σχέση με τα προηγούμενα έτη

Διακοινοτική Συνεργασία

Η ΟΥΝΦΙΚΥΠ υποστήριξε πρωτοβουλίες ενίσχυσης της διακοινοτικής συνεργασίας σε τρεις τομείς:

1. Περιβαλλοντικά Θέματα: Κοινές επισκέψεις και συζητήσεις μεταξύ ελληνοκυπριακών και τουρκοκυπριακών ΜΚΟ για κλιματικές προκλήσεις.
2. Επιχειρηματικότητα και Πολιτισμός: Έκθεση προώθησης διακοινοτικών επιχειρηματικών συνεργασιών.
3. Νέοι: Συνέδρια και εργαστήρια για την προώθηση της ειρήνης και της συνεργασίας για το κλίμα.

Οι μηνιαίες συναντήσεις πολιτικών κομμάτων και από τις δύο κοινότητες συνεχίστηκαν με τη διαμεσολάβηση της Πρεσβείας της Σλοβακίας.

Ανθρωπιστική βοήθεια και Θρησκευτικές Ελευθερίες

Η ΟΥΝΦΙΚΥΠ διευκόλυνε την ανθρωπιστική βοήθεια για 275 Ελληνοκύπριους και 47 Μαρωνίτες που ζουν στα βόρεια και εξασφάλισε την ομαλή διεξαγωγή θρησκευτικών τελετών.

Σημεία Διέλευσης: Οι διαβάσεις λειτούργησαν ομαλά, με συζητήσεις για τη βελτίωση του σημείου διέλευσης Αγίου Δομετίου/Μετεχάν.

Πρόσφυγες και Αιτούντες Άσυλο

Οι επαναπροωθήσεις αιτούντων άσυλο συνεχίστηκαν τόσο στη θάλασσα όσο και στη γραμμή αντιπαράθεσης. Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων έκρινε την Κύπρο ένοχη για παραβίαση των δικαιωμάτων των αιτούντων άσυλο.

Σύμφωνα με τον Γεν. Γραμματέα η κυπριακή αστυνομία συνέχισε τις επαναπροωθήσεις αιτούντων άσυλο, επιδεικνύοντας επιθετική συμπεριφορά προς το προσωπικό της UNFICYP, ενώ καταγράφηκαν 137 εισβολές σχετιζόμενες με τις επαναπροωθήσεις.

Στατιστικά Αιτήσεων: Καταγράφηκε μείωση 62% στις αιτήσεις ασύλου το τρίτο τρίμηνο του 2024 λόγω αυστηρότερων πολιτικών.

Εκκρεμείς Αιτήσεις: Οι Σύροι αντιπροσωπεύουν το 65% των 21.816 εκκρεμών αιτήσεων.

Όσων αφορά τα φυλετικά ζητήματα και την ενσωμάτωση των γυναικών στις ειρηνευτικές διαδικασίες η ΟΥΝΦΙΚΥΠ προώθησε δράσεις ευαισθητοποίησης για τον ρόλο των γυναικών, αλλά και εκδηλώσεις που ανέδειξαν ζητήματα όπως η γυναικοκτονίες και η έμφυλη βία.

Οικονομικά και Διοικητικά Θέματα

Η Γενική Συνέλευση ενέκρινε κονδύλι ύψους 56,4 εκατομμυρίων δολαρίων για την περίοδο Ιουλίου 2024 έως Ιουνίου 2025, με συνεισφορές από την Κυπριακή Δημοκρατία (19,4 εκατ. δολάρια) και την Ελλάδα (6,5 εκατ. δολάρια). Οι ανεξόφλητες συνεισφορές ανέρχονταν σε 14,6 εκατ. δολάρια.

Η έκθεση υπογραμμίζει τη σημασία της ΟΥΝΦΙΚΥΠ για τη διατήρηση της σταθερότητας και την προώθηση του διαλόγου στην Κύπρο, τονίζοντας ότι παρά τις προκλήσεις, οι ανθρωπιστικές προσπάθειες και η συμμετοχή των νέων προσφέρει ελπίδα για την οικοδόμηση εμπιστοσύνης και την επίτευξη μιας ειρηνικής λύσης στο νησί.